

Transkribering av TV4 Nyhetsmorgon, fredag 3 maj 2023:

Nu startar "Vad-sa-loppet" – Det går att ta felhörningar med humor

Sofia Geite, programledare:

Humor är ju skönt. Och välbehövligt när det är så mycket skit i världen.

Steffo Törnquist, programledare:

Så är det, ja. Det är också Världshörseldagen i dag.

Och om man då ska delta till exempel i ett motionslopp...

Sofia:

Och blanda in det där med humorn.

Steffo:

Vad sa-loppet, säger man då.

Sofia:

Det gör man.

Och då fylls man av lite glädje mitt i allt. Eller hur?

Steffo:

Vi gästas nu av Susanna Ahlström och Maud Holmberg. Och Maud har i alla fall åkt öppet spår.

Och de hör ju inget vidare.

Sofia:

Nej, det gör de inte. Och det är ju ett hjälpmedel som ni hjälps av så att vi ens kan kommunicera. Hur fungerar det?

Maud Holmberg, HRF:

Ja, vi sitter här fullt utrustade. Vi har delvis autotexten på, i Teams-mötet. Vi har en TSS-tolk som står precis bakom skärmen och tecknar samtidigt. Och sedan har vi då våra hjälpmedel och naturligtvis våra hörapparater som är kopplade till hjälpmedlen.

Steffo:

Om du svarar omedelbart på den här frågan så kan vi notera vilket filter det är och hur lång tid det tar innan du reagerar. Reagera nu.

Susanna "Sussie" Ahlström, HRF:

Vi ska reagera nu. Nu har tolken hunnit med också. Så nu är vi med. Så det blir lite fördröjning kanske, men med är vi.

Sofia:

Men ändå ett väldigt värdefullt hjälpmedel.

Steffo:

Otroligt.

Sofia:

Vi började prata om det här med humorn, när det kan kännas lite tufft och jobbigt. Hur viktigt är det, tycker ni?

Sussie:

Jag tror att det här är ett val det här. För mig som har kommit en bit på min hörselresa så går det att skämta om att det faktiskt är ganska jobbigt ibland. Det blir felhörningar, det blir tokiga situationer. Ganska ofta kan jag skratta åt det. Och det viktiga är att vi skrattar tillsammans. Vi skrattar med varann. Det är ingen som skrattar åt.

Maud:

Jag tror att när man har kommit lite längre i sin hörselresa så har man kortare sträcka till att det blir humor. I början är man lite sårbar. Man tycker att det är jobbigt när det skämtas omkring en. Jag tror att både Sussie och jag, vi skrattar väldigt mycket i dag. Vi gör det med humorn.

Steffo:

Har ni något minne av nån dråplig situation?

Maud:

Ja, många. (*skratt*)

Sussie:

Ska du börja?

Maud:

Ja, jag har många situationer. Det är ju ofta när det är många personer med... Sitter man två stycken bara, då avläser man också. Det gör vi också mer, skulle jag säga. Vi avläser vad ni säger på läpparna. Då går det lättare. Men ofta i sådana situationer när det är många med så blir det ju svårare. Exempelvis när man har gäster hemma, så kanske nån kommer ut i köket och frågar "Hur långt har du kommit med maten?" Och då svarar jag "Till Mjölby". Då blir det lite fel att "Jaha, Mjölby?". Och förstår den här personen att jag har hör dåligt och vet det, då blir det inte så konstigt. Men förstår den inte det, då backar den. Eller går ut och tänker: "Vilken konstig person".

I samma situation kan det vara så att jag står och lagar mat eller nånting och då frågar de: "Kan du hämta filén?" Och jag kommer tillbaks från vardagsrummet med Helen i stället. Och där står vi i köket alla tre och undrar: Vad gör vi här? Det är väldigt vanligt. Och det här är dagligen vi råkar ut för felhörningar.

Sussie:

Det händer såna situationer jämt.

Det jag tänker på är när jag skulle ut med en god vän. Vi har varit på en HRF-tillställning. Vi firade 90 år i Hörselskadades Riksförbund. Vi ska ut på kvällen. Jag är sugen på en kall pilsner. Min goda vän som hör väldigt dåligt, vad är han sugen på? Han vill ha en pizza. Kan ni förstå: Vi hör båda två det vi vill höra. Jag pratar pilsner, han pratar pizza. Är den bra kall eller är den bra varm? Det blev ganska mycket missförstånd där, innan vi insåg att vi pratade om olika saker. Då väljer man att skratta åt det, för det blir mest absurt.

Sofia:

Ni skulle kunna syssla med stand-up! Vi skrattar verkligen tillsammans med er.

Steffo:

Jag har en fråga, som är lite upp i åren och har jagat en del och så här. Då hör folk jävligt illa. I vilket läge bör man söka upp läkare för att få en apparat?

Maud:

Egentligen ska man testa hörseln regelbundet, även om du inte känner att du hör dåligt. Testa

regelbundet! Vi har en hörseltestare: På Hörseltestaren.se kan man gå in och testa sin hörsel. Rakt av, enkelt, kostar ingenting, tar bara några minuter. Gör det här, för du vet inte alltid att du hör dåligt. Själv tog det mig 10-15 år innan jag förstod att jag hörde dåligt. Och då hörde jag ganska dåligt när det upptäcktes. Så det är inte alltid man vet det, för det går sakta. Man hittar en massa strategier, så man förstår inte alltid det. Så det är viktigt att fånga upp det i god tid.

Steffo:

Lill-Babs hade en jätteliten hörapparat, bara som en liten tråd. Men hon hade kopplat den till telefonen. Ett par gånger så hade hon glömt att stänga av den, så när hon sjöng ringde det i örat. Har ni såna apparater?

Sussie:

Det är jättepraktiskt. Jag har precis samma. Det ringer i öronen i hörapparaterna. Ingen annan vet om att telefonen ringer. Jag kan prata och höra direkt i hörapparaterna. Supersmidigt.

Men det du frågade om, när du skulle testa hörseln: Lyssna lite på de anhöriga också. Ofta är det omgivningen som märker att det här inte funkar riktigt. Så lyssna på det och gör ett litet hörseltest.

Steffo:

Men omgivningen vet ju inte om man fejkar, för att man...

Sofia:

Men till sist bara, det här Vad sa-loppet – det alternativa Vasaloppet. När går det av stapeln? Och vad är tanken?

Maud:

Det går av stapeln överallt i Sverige. Man kan till och med vara nån annanstans utanför Sverige. Det är som vi säger ett roligt, lopp på fullt allvar. Det handlar om insamling till hörselskadade, så att Hörselskadades Riksförbund ska kunna fortsätta sitt arbete för alla hörselskadade, så att vi kan ha ett hörselsmart samhälle, ett tillgängligt samhälle för alla hörselskadade. Att vi får vård i tid, att vi inte behöver vänta två år på en hörapparat. Textat, så /vi kan tillgodose oss allting, alla ljud, överallt.

Sussie:

Så runt om i landet, mellan 10 maj och sista maj, tror jag det är, så kommer det att pågå aktiviteter där vi ska synas i Hörselskadades Riksförbund. Väcka lite uppmärksamhet. Vi är ganska många. En och en halv miljon som inte hör.

Sofia:

Tack båda två för pratstunden och för skratten som ni bjöd på.

Steffo:

Ja, stort tack!

Steffo:

”Hur långt har du kommit med maten?”, ”Till Mjölby”... Det var ju...

Sofia:

Kommer in med Helen, också. Det var härligt! Vi behövde lite skratt denna morgon.

./.